HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șaptea)

5 iunie 2008 *

În cauza C-312/07,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de tribunal d'instance du XI^e^ arrondissement de Paris (Franța), prin decizia din 23 ianuarie 2007, primită de Curte la 6 iulie 2007, în procedura

**JVC France SAS**

împotriva

**Administration des douanes — Direction nationale du renseignement et des enquêtes douanières,**

CURTEA (Camera a șaptea),

compusă din domnul U. Lõhmus, președinte de cameră, domnul J. Klučka și doamna P. Lindh (raportor), judecători,

* Limba de procedură: franceza.

avocat general: doamna V. Trstenjak,
grefier: domnul H. von Holstein, grefier adjunct,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 6 martie 2008,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru JVC France SAS, de F. Goguel și F. Foucault, avocats;

— pentru guvernul francez, de domnul G. de Bergues și de doamna A.-L. During, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii J.-P. Keppenne și S. Schønberg, în calitate de agenți;

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

## Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea subpozițiilor 8525 40 91 și 8525 40 99 din Nomenclatura combinată cuprinsă în anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun (JO L 256, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 4, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 2261/1998 al Comisiei din 26 octombrie 1998 (JO L 292, p. 1), prin Regulamentul (CE) nr. 2204/1999 al Comisiei din 12 octombrie 1999 (JO L 278, p. 1), prin Regulamentul (CE) nr. 2388/2000 al Comisiei din 13 octombrie 2000 (JO L 264, p. 1, rectificare în JO L 276, p. 92) și prin Regulamentul (CE) nr. 2031/2001 al Comisiei din 6 august 2001 (JO L 279, p. 1, denumită în continuare „NC"), precum și privind regimul juridic al notelor explicative ale Nomenclaturii combinate a Comunităților Europene (denumite în continuare „notele explicative") publicate conform articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2658/87.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între societatea JVC France SAS (denumită în continuare „JVC"), pe de o parte, și Administration des douanes din Franța, pe de altă parte, privind importul de camere video cu înregistrare digitale provenind din Japonia și din Singapore.

## Cadrul juridic

*Codul vamal*

3 Articolul 220 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5. p. 58, denumit în continuare „Codul vamal”) are următorul cuprins:

„În cazul în care valoarea drepturilor rezultate dintr-o datorie vamală nu a fost înscrisă în evidența contabilă în conformitate cu articolele 218 și 219 sau a fost înscrisă la un nivel inferior sumei datorate legal, valoarea drepturilor ce urmează a fi recuperate trebuie înscrisă în evidența contabilă în termen de cel mult două zile de la data la care autoritățile vamale au luat cunoștință de situație și pot calcula suma datorată legal și [pot] stabili debitorul (înscriere ulterioară în evidența contabilă). Acel termen poate fi prelungit în conformitate cu articolul 219.”

4 Articolul 239 din același cod prevede:

„(1) Drepturile de import sau export se pot rambursa sau remite în alte situații decât cele menționate la articolele 236, 237 și 238:

— care urmează a fi stabilite în conformitate cu procedura comitetului;

— care rezultă din circumstanțe care nu implică înșelăciune sau neglijență evidentă din partea persoanei interesate. Situațiile în care se poate aplica această dispoziție și procedura de urmat în acest scop sunt definite în conformitate cu procedura comitetului. Rambursarea sau remiterea poate fi făcută în condiții speciale.

(2) Drepturile se rambursează sau se remit pe motivele menționate la alineatul (1) în urma depunerii unei cereri la biroul vamal corespunzător în termen de douăsprezece luni de la data la care valoarea drepturilor a fost comunicată debitorului.

Cu toate acestea, autoritățile vamale pot permite depășirea acestui termen în cazuri excepționale justificate corespunzător."

*NC*

5 NC, instituită prin Regulamentul nr. 2658/87, se întemeiază pe sistemul armonizat mondial de denumire și de codificare a mărfurilor (denumit în continuare „SA") elaborat de Consiliul de Cooperare Vamală, devenit ulterior Organizația Mondială a Vămilor, și instituit prin Convenția internațională încheiată la Bruxelles la 14 iunie 1983, aprobată în numele Comunității prin Decizia 87/369/CEE a Consiliului din 7 aprilie 1987 (JO L 198, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 3, p. 199). Aceasta reia pozițiile și subpozițiile de șase cifre din SA, fiindu-i specifice numai a șaptea și a opta cifră, care formează subdiviziuni.

6 A doua parte a NC cuprinde Secțiunea XVI, care cuprinde capitolul 85, intitulat „Mașini, aparate și echipamente electrice și părți ale acestora; aparate de înregistrat

sau de reprodus sunetul, aparate de televiziune de înregistrat sau de reprodus imagine și sunet; părți și accesorii ale acestor aparate".

7 Poziția 8525 40, intitulată „Aparate de luat vederi fixe și alte camere video cu înregistrare; aparate fotografice numerice", cuprinde subpoziția 8525 40 91 intitulată „alte camere video cu înregistrare care permit doar înregistrarea sunetului și a imaginilor luate de camera de televiziune" și o subpoziție 8525 40 99 intitulată „alte camere video cu înregistrare: altele".

8 Cuprinsul subpozițiilor 8525 40 91 și 8525 40 99 este identic în Regulamentele nr. 2261/1998, 2204/1999, 2263/2000 și 2031/2001.

9 Camerele video cu înregistrare clasificate la subpoziția 8525 40 91 sunt supuse unui drept de 4,9 %, în timp ce acest drept se ridică, pentru cele încadrate la subpoziția 8525 40 99, la o rată de 14 %.

*Notele explicative*

10 Comisia Comunităților Europene publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, la intervale regulate, note explicative ale NC.

11 Notele explicative adoptate la 15 septembrie 1998 (JO C 287, p. 1) și la 13 iulie 2000 (JO C 199, p. 1) precizau, în titlul de la subpoziția 8525 40 99:

„altele

La prezenta subpoziție se clasifică combinațiile de aparate, numite «camcorder», care constau dintr-o cameră video și un aparat de înregistrare sau redare video, care permit înregistrarea nu numai a imaginilor luate de cameră, dar și a programelor de televiziune. Imaginile înregistrate pot fi reproduse de către un receptor extern de televiziune.

În schimb, aparatele numite «camcorder», care nu permit decât înregistrarea imaginilor luate de camerele video și reproducerea acestora de către un receptor extern de televiziune, se clasifică la subpoziția 8525 40 91."

12 Notele explicative au fost modificate ca urmare a unei comunicări a Comisiei din 6 iulie 2001 (JO C 190, p. 10). Pentru subpoziția 8525 40 99, a fost preluat cuprinsul anterior și a fost intercalat următorul paragraf intermediar:

„La prezenta subpoziție se clasifică, de asemenea, aparatele numite «camcorder», la care intrarea video este obstrucționată cu o placă sau într-un alt mod sau în care interfața video poate fi activată ulterior ca intrare video cu ajutorul unui program de calculator, aceste aparate fiind concepute pentru înregistrarea programelor difuzate de televiziune și a altor semnale video externe."

13 Notele explicative au fost modificate ca urmare a unei comunicări a Comisiei din 23 octombrie 2002 (JO C 256, p. 1), ultima frază a acestui text fiind ușor modificată:

„[…] programelor difuzate de televiziune sau a altor semnale video externe." [traducere neoficială]

**Acțiunea principală și întrebările preliminare**

14 Ca urmare a unei anchete, administration des douanes a contestat clasificarea tarifară utilizată de JVC la momentul importării de camere video cu înregistrare digitale de două tipuri provenind din Japonia și din Singapore.

15 Printr-un prim proces-verbal din 11 octombrie 2002, agenții vamali au constatat că, între 29 iunie 1999-23 iulie 2001, JVC a importat camere video cu înregistrare dotate cu o priză de intrare/ieșire denumită „DV-in/out" activată. Acest tip de cameră video cu înregistrare permite înregistrarea imaginii și a sunetului, dar și înregistrarea unui semnal exterior datorită unei conexiuni speciale. Aceasta poate fi legată direct la un calculator sau la un televizor pentru a transmite imagini video digitale filmate (funcția DV-out) și invers, camera video cu înregistrare poate înregistra secvențele digitale de orice proveniență prelucrate pe calculator (funcția DV-in).

16 Agenții vamali au apreciat că era adecvată clasificarea tarifară la subpoziția 8525 40 99 și nu clasificarea utilizată de JVC, respectiv la subpoziția 8525 40 91.

17 JVC nu a contestat această clasificare și a plătit valoarea taxelor eludate. Totuși, aceasta a solicitat remiterea drepturilor în temeiul articolului 239 din Codul vamal susținând că eroarea se datora unei schimbări în practica comunitară. Această cerere a fost respinsă printr-o primă decizie din 16 decembrie 2004.

18 Prin al doilea proces-verbal din 11 octombrie 2002, agenții vamali au constatat că JVC a importat în perioada 22 iunie 1999-28 august 2002 camere video cu înregistrare digitale fără funcția DV-out activată, funcția DV-in putând fi activată ulterior vămuirii.

19 Agenții vamali au apreciat de asemenea că era adecvată clasificarea tarifară la subpoziția 8525 40 99, și nu clasificarea utilizată de JVC, respectiv la subpoziția 8525 40 91 și au emis la 6 ianuarie 2004 o înștiințare de plată. JVC a contestat, pe de o parte, această înștiințare și a solicitat, pe de altă parte, remiterea taxelor. Această ultimă cerere a fost respinsă prin a doua decizie din 16 decembrie 2004.

20 În consecință, JVC a sesizat tribunal d'instance du XI[e] arrondissement de Paris cu două acțiuni.

21 Prin prima acțiune, introdusă la 7 martie 2005, JVC a solicitat anularea înștiințării de plată din 6 ianuarie 2004, susținând că aceste camere video cu înregistrare trebuiau clasificate la subpoziția 8525 40 91.

22 Prin a doua acțiune, introdusă la 2 februarie 2006, JVC a solicitat anularea celor două decizii din 16 decembrie 2004 de respingere a cererilor de remitere a taxelor. JVC a invocat faptul că înștiințările de plată sunt consecința unei schimbări în practica comunitară din cauza publicării versiunilor de modificare a notelor explicative ale NC. Prin urmare, această schimbare ar constitui o condiție specială în sensul articolului 239 din Codul vamal.

23 La tribunal, JVC a susținut că, înainte de anul 2001, camerele video cu înregistrare fără funcția DV-out activată la momentul importării acestora erau clasificate de importatori și de serviciile vamale la subpoziția 8525 40 91 și că practica vamală ar fi fost schimbată abia după modificarea notelor explicative prin comunicarea Comisiei din 6 iulie 2001. În opinia JVC, deși autoritățile vamale germane sau britanice au

decis să nu aplice această nouă interpretare decât pentru importurile efectuate după 6 iulie 2001, autoritățile vamale franceze au decis să aplice retroactiv această interpretare, ceea ce ar încălca Codul vamal.

24 Acestea sunt împrejurările în care tribunal d'instance du XI[e] arrondissement de Paris, după conexarea celor două acțiuni, a hotărât să suspende judecata și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) O cameră video cu înregistrare care, la momentul importării, nu poate înregistra semnale audio/video externe trebuie clasificată la subpoziția 8525 40 99 în cazul în care este posibilă reglarea ulterioară a interfeței video ca intrare video cu ajutorul unui program sau al unui adaptor (widget), acest aparat fiind echipat cu circuite electronice care permit înregistrarea unui semnal audio/video extern, chiar dacă fabricantul și vânzătorul nu au semnalat această posibilitate și nu o garantează?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, în măsura în care modificările succesive ale notelor explicative determină o schimbare a practicii comunitare de clasificare a camerelor video cu înregistrare, iar o excepție de la principiul conform căruia mărfurile trebuie clasificate în funcție de caracteristicile lor la momentul vămuirii, Comisia […] a procedat în mod legitim schimbând această practică prin modificarea notelor explicative care sunt, implicit, aplicabile retroactiv, în loc să adopte un regulament de clasificare aplicabil doar pentru viitor?"

**Cu privire la întrebările preliminare**

*Cu privire la prima întrebare*

25 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă pentru clasificarea camerelor video cu înregistrare poate sau trebuie luată în considerare posibilitatea de a activa funcția DV-in, în cazul în care această activare nu a fost realizată la momentul vămuirii, dar poate fi realizată ulterior printr-o manipulare sau prin adăugarea unui program de calculator. În plus, instanța ridică, în esență, problema influenței pe care o poate avea intenția producătorului de a semnala sau nu respectivele caracteristici la momentul vămuirii.

26 În Hotărârea din 27 septembrie 2007, Medion și Canon Deutschland (C-208/06 și C-209/06, Rep., p. I-7963), Curtea a răspuns la o întrebare preliminară identică celei adresate de instanța de trimitere. În consecință, trebuie să se răspundă la această întrebare în același fel.

27 Prin urmare, trebuie să se răspundă la prima întrebare adresată că o cameră video cu înregistrare nu poate fi clasificată la subpoziția 8525 40 99 din NC decât dacă funcția de înregistrare a imaginilor și a sunetelor provenind de la alte surse decât camera sau microfonul integrat este activă la momentul vămuirii sau dacă, în cazul în care producătorul nu a intenționat să evidențieze această caracteristică, respectiva funcție poate fi activată ulterior acestui moment printr-o manipulare facilă a aparatului de către un utilizator care nu dispune de competențe speciale, fără a aduce modificări materiale camerei video cu înregistrare. În cazul unei activări ulterioare, este, de asemenea, necesar, pe de o parte, ca, odată realizată activarea, camera video cu înregistrare să aibă o funcționare analogă cu cea a unei alte camere video cu înregistrare a cărei funcție de înregistrare a imaginilor și a sunetelor provenind din alte surse decât camera sau microfonul integrat este activă la momentul vămuirii și, pe de altă parte, să aibă o funcționare autonomă. Existența acestor condiții trebuie să poată fi verificată la momentul vămuirii. Revine instanței naționale obligația de a aprecia dacă

sunt îndeplinite aceste condiții. Dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, respectiva cameră video cu înregistrare trebuie să fie clasificată la subpoziția 8525 40 91 din NC.

*Cu privire la a doua întrebare*

28 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere urmărește să afle, în esență, efectele juridice ale modificărilor notelor explicative ale NC, mai ales în ceea ce privește clasificarea mărfurilor din acțiunea principală, și solicită, în esență, să se stabilească dacă ar fi putut Comisia să adopte un nou regulament de clasificare care să prevaleze asupra interpretării regulamentului existent.

Cu privire la admisibilitatea întrebării

29 Comisia apreciază că întrebarea este inadmisibilă întrucât este ipotetică și inutilă pentru soluționarea litigiului. În opinia sa, modificările notelor explicative ale NC nu reprezintă o schimbarea a practicii în raport cu situația juridică anterioară. Într-adevăr, aceste note nu ar avea efecte juridice ca atare. Prin urmare, modificarea lor nu ar avea efect asupra taxelor datorate de operatorii economici. În sfârșit, decizia de trimitere ar conține prea puține informații privind situația de fapt astfel încât să fie posibilă extinderea întrebării și, eventual, reformularea acesteia de către Curte.

30 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, este numai de competența instanței naționale, care este sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume responsabilitatea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată, să aprecieze, în raport cu particularitățile cauzei, atât necesitatea unei hotărâri preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre,

cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții (a se vedea în special Hotărârea din 15 decembrie 1995, Bosman, C-415/93, Rec., p. I-4921, punctul 59, și Hotărârea din 15 iunie 2006, Acereda Herrera, C-466/04, Rec., p. I-5341, punctul 47).

31 Curtea nu poate respinge o cerere formulată de o instanță națională decât dacă este evident că interpretarea sau aprecierea validității unei norme comunitare, solicitată de instanța națională, nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul acțiunii principale ori atunci când problema este de natură ipotetică (a se vedea Hotărârile citate anterior Bosman, punctul 61, și Acereda Herrera, punctul 48).

32 În acțiunea principală, instanța de trimitere este sesizată cu o cerere de remitere a taxelor vamale întemeiată pe articolul 239 alineatul (1) din Codul vamal și trebuie căutate, pe baza acestuia, elemente susceptibile să constituie o situație specială care rezultă din circumstanțe care nu implică înșelăciune sau neglijență evidentă din partea JVC. În acest context, problema regimului juridic al notelor explicative ale NC este relevantă. Prin urmare, întrebarea este admisibilă.

Cu privire la fond

33 Mai întâi, trebuie amintit că rezultă dintr-o jurisprudență constantă faptul că, în interesul securității juridice și al facilitării controalelor, criteriul decisiv pentru clasificarea tarifară a mărfurilor trebuie căutat, în general, în caracteristicile și în proprietățile lor obiective, astfel cum sunt definite în textul poziției din NC și al notelor de secțiune sau de capitol (a se vedea în special Hotărârea din 26 septembrie 2000, Eru Portuguesa, C-42/99, Rec., p. I-7691, punctul 13, Hotărârea din 15 septembrie 2005, Intermodal Transports, C-495/03, Rec., p. I-8151, punctul 47, Hotărârea din 8 decembrie 2005, Possehl Erzkontor, C-445/04, Rec., p. I-10721, punctul 19, și Hotărârea din 16 februarie 2006, Proxxon, C-500/04, Rec., p. I-1545, punctul 21).

34 Curtea a statuat de asemenea că notele explicative ale NC, precum și cele ale SA aduc o contribuție importantă la interpretarea sferei de aplicare a diferitelor poziții tarifare, fără să aibă totuși un caracter obligatoriu. Prin urmare, formularea notelor respective trebuie să fie conformă dispozițiilor din NC și nu le poate modifica sfera de aplicare (a se vedea Hotărârile citate anterior Intermodal Transports, punctul 48, Possehl Erzkontor, punctul 20, și Proxxon, punctul 22). Dacă rezultă că acestea contravin textului pozițiilor din NC și al notelor de secțiune sau de capitol, notele explicative ale NC trebuie înlăturate (a se vedea Hotărârea din 19 aprilie 2007, Sunshine Deutschland Handelsgesellschaft, C-229/06, Rep., p. I-3251, punctul 31).

35 În ceea ce privește subpozițiile din NC relevante pentru acțiunile principale, trebuie remarcat că textul subpoziției 8525 40 99 nu cuprinde decât termenul „altele". Așadar, această subpoziție cuprinde toate camerele video cu înregistrare, altele decât cele „care permit doar înregistrarea sunetului și a imaginilor luate de camera de televiziune" (funcția DV-out) care sunt la subpoziția 8525 40 91. Prin urmare, Comisia a fost nevoită să interpreteze, în notele explicative ale NC, prevederea de la subpoziția 8525 40 99. Notele explicative respective au indicat, încă de la 15 septembrie 1998, că acele camere video cu înregistrare menționate la subpoziția 8525 40 99 erau cele având funcțiile DV-in și DV-out. La 6 iulie 2001, Comisia a modificat din nou notele explicative ale NC, precizând că subpoziția 8525 40 99 cuprinde și camerele video cu înregistrare concepute cu funcția DV-in, inactivă la momentul vămuirii.

36 Se impune constatarea faptului că, având în vedere textele respective ale subpozițiilor 8525 40 91 și 8525 40 99, notele explicative ale NC referitoare la această din urmă subpoziție sunt conforme dispozițiilor NC și nu îi modifică domeniul de aplicare.

37 Rezultă din ansamblul acestor considerații că trebuie să se răspundă la a doua întrebare în sensul că notele explicative ale NC referitoare la subpoziția 8525 40 99, publicate la 6 iulie 2001 și la 23 octombrie 2002, au un caracter interpretativ și nu au forță juridică obligatorie. Acestea sunt conforme textului NC și nu modifică domeniul său de aplicare. Rezultă că adoptarea unui nou regulament de clasificare nu era necesară.

**Cu privire la cheltuielile de judecată**

38 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șaptea) declară:

**1) O cameră video cu înregistrare nu poate fi clasificată la subpoziția 8525 40 99 din Nomenclatura combinată cuprinsă în anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 2261/1998 al Comisiei din 26 octombrie 1998, prin Regulamentul (CE) nr. 2204/1999 al Comisiei din 12 octombrie 1999, prin Regulamentul (CE) nr. 2388/2000 al Comisiei din 13 octombrie 2000 și prin Regulamentul (CE) nr. 2031/2001 al Comisiei din 6 august 2001, decât dacă funcția de înregistrare a imaginilor și a sunetelor provenind de la alte surse decât camera sau microfonul integrat este activă la momentul vămuirii sau dacă, în cazul în care producătorul nu a intenționat să evidențieze această caracteristică, respectiva funcție poate fi activată ulterior acestui moment printr-o manipulare facilă a aparatului de către un utilizator care nu dispune de competențe speciale, fără a aduce modificări materiale camerei video cu înregistrare. În cazul unei activări ulterioare, este, de asemenea, necesar, pe de o parte, ca, odată realizată activarea, camera video cu înregistrare să aibă o funcționare analogă cu cea a unei alte camere video cu înregistrare a cărei funcție de înregistrare a imaginilor și a sunetelor provenind din alte surse decât camera sau microfonul integrat este activă la momentul vămuirii și, pe de altă parte, să aibă o funcționare autonomă. Existența acestor condiții trebuie să poată fi verificată la momentul vămuirii. Revine instanței naționale obligația de a aprecia dacă sunt îndeplinite aceste condiții. Dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, respectiva cameră video cu înregistrare trebuie să fie clasificată la subpoziția 8525 40 91 din Nomenclatura combinată.**

**2) Notele explicative ale Nomenclaturii combinate referitoare la subpoziția 8525 40 99, publicate la 6 iulie 2001 și la 23 octombrie 2002, au un caracter interpretativ și nu au forță juridică obligatorie. Acestea sunt conforme textului NC și nu modifică domeniul său de aplicare. Rezultă că adoptarea unui nou regulament de clasificare nu era necesară.**

Semnături